

Beslutsunderlag/Information (ange)

Styrelsen 2024-08-26

Ärende/Paragraf: 86

Handläggare: Björn Gustafsson

Telefon:

E-post: bjorn.gustafsson@businessregion.se

Remiss Dnr 0791/23 Samråd om förslag till ändrade havsplaner

Förslag till beslut

I styrelsen för Business Region Göteborg:

Förslag till beslut. VD för Business region Göteborg föreslår styrelsen att

1. Tillstyrker och ställer sig bakom förslaget
2. Ärendet anses inte vara av principiell beskaffenhet

Sammanfattning

Den 10 februari 2022 fattade regeringen beslut om Sveriges första havsplaner, för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet. Havsplanerna är statens samlade vägledning till myndigheter, kommuner och regioner vid planläggning och prövning av anspråk på användning av områden i havet. Övervägandena i havsplanerna är strategiska och långsiktiga. I samband med beslutet om havsplanerna fattade regeringen beslut om ett nytt uppdrag om nya områden för energiutvinning i havsplanerna för att möjliggöra energiutvinning till havs med ytterligare 90 terawattimmar årlig elproduktion utöver de områden som finns i de beslutade havsplanerna (M2022/00276).

Förslag till ändrade havsplaner ska lämnas till regeringen senast den 31 december 2024. En första del i uppdraget (M2022/00276) samordnades av Energimyndigheten och handlade om att ta fram underlag för nya eller ändrade områden för energiutvinning till havs. Denna del av uppdraget levererades den 31 mars 2023. Flera myndigheter, däribland Havs och vattenmyndigheten, deltog i arbetet. Den efterföljande havsplaneringsprocessen innefattar två formella dialogskeden, samråd (hösten 2023) och granskning, (vår-sommar 2024) där alla aktörer som vill

BUSINESS REGION GÖTEBORG AB

Besöksadress: Östra Hamngatan 5, Postadress: Box 11119, 404 23 Göteborg
Telefon växel: 031-367 61 00, www.businessregiongoteborg.se

kan lämna synpunkter på förslag till ändrade havsplaner. Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för processen med att fram förslag till havsplaner.

Regeringen beslutar om tre havsplaner – en för Bottniska viken, en för Östersjön och en för Västerhavet. En havsplan ger vägledning kring vad som är den mest lämpliga användningen av havet. Havsplanerna vägleder myndigheter, regioner och kommuner i kommande beslut, planering och tillståndsprövningar. Näringsidkare förväntas också få vägledning av planen. Havsplanerna ska bidra till en långsiktigt hållbar utveckling. De ska förena näringspolitiska mål, sociala mål och miljömål. Havsplanerna innehåller vägledning om mest lämplig användning. Den eller de användningar som anges i ett område har företräde framför andra användningar. I stora delar av havet kan olika användningar samsas om de anpassar sig till varandra. Havsplanerna vägleder om vilken eller vilka användningar som har företräde och vilken anpassning som behövs. Havsplanerna inkluderar tio användningar: • elöverföring • energiutvinning • friluftsliv • försvar • generell användning • kultur • natur • sandutvinning • sjöfart • yrkesfiske.

Havsplanerna inkluderar också utredningsområden och områden där särskild hänsyn ska tas till höga naturvärden, till höga kulturmiljövärden eller till totalförsvarets intressen.

Alla användningar grundar sig på en lämplighetsbedömning utifrån läge, beskaffenhet och behov. Riksintressen och andra allmänna intressen tas hänsyn till i bedömningen.

Business Region Göteborgs bedömning och svar utgår från Västerhavets intressenter och geografi.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Elektrifiering och omställning av Västsveriges industri där fossila energislag ersätts av förnybara alternativ är drivkraften för Sveriges kommande konkurrenskraft och skapande av nya arbetstillfällen.

Fordonsindustri, process-, kemi- och materialkluster driver omställningsarbetet som nu pågår och investeringstakten är hög. Efterfrågan från energikällor utan fossila inslag i bränslen är stor och omedelbar. Ett av flera exempel är att det färdigställs en ny

tillverkningsindustri i Torslanda för tillverkning av batterier för fordonsindustrin där 3000 arbetstillfällen skapas och efterfrågan på förnybar energi är stor och där behoven finns redan från 2026 då produktion kommer påbörjas. Investeringen som genomförs nu i Torslanda bedöms omfatta 30 mdr kr plus ytterligare ca 10 mdr i Volvo Cars produktionsanläggning. Utöver dessa investeringar pågår investeringar i kemiklustret värderade till ytterligare ca 10 mdr kr för energiomställning till långsiktigt hållbara alternativ. Tid är en aspekt och flera olika energikällor och energislag kommer behövas. Skall samhället möta den omedelbara efterfrågan på hållbar energiproduktion är bedömningen att vindkraft på land eller till havs den snabbaste där stor produktions och distribution av eleffekt kan uppnås i vårt närområde. På längre sikt kan andra energislag eller energikällor vara aktuellt. Inom energiområdet krävs stora investeringar för att möta efterfrågan både av produktion och distribution vilket skapar nya arbetstillfällen över lång tid.

VGR har i egen rapport bedömt att ca 70 000 arbetstillfällen i området är helt beroende av att omställningen sker. Risken som beskrivs är att arbetstillfällen tappas till andra geografier som bättre kan möta omställningsbehoven.

Livsmedelsförsörjning i form av fiskerinäringar och turism är andra näringsområden som berörs av energiproduktion i form av vindkraft på land eller till havs. Här krävs dialog och förståelse från alla intressenter för att nå samsyn och finna tillräckliga kompromisser för samexistens där allas intressen beaktas.

Försvarsmakten har intressen i vårt närområde i Västerhavet där marinen har flera etableringar och där särskild hänsyn och dialog krävs för att nå möjlig samexistens.

Naturområden och dess olika värden i form av växt och djurliv är ytterligare ett område där stor hänsyn krävs för att bevara och utveckla området.

Business Region Göteborgs bedömning är att med god dialog och kompromissvilja kan samexistens för vindkraftsetableringar nå framgång både på land och till havs.

Bedömning ur ekologisk dimension

Energiproduktion med fossila bränslen och transporter med fossila bränslen är stora källor för CO2 utsläpp som direkt påverkar möjligheten att uppnå de utsläppsmål som har antagits av landet. Den omställning som pågår är avgörande för att skapa en positiv förflyttning av landets utsläpp av CO2 men även för industrins konkurrenskraft.

Bedömning ur social dimension

Den omställning som nu sker säkerställer enligt rapport från VGR 70 000 arbetstillfällen i regionen. Samtidigt skapar omställningen nya jobb inom flera branscher kopplade till att skapa förutsättningar för omställning, såsom byggnation av nya produktionskällor samt ökad distribution av el, samt långsiktigt nya arbetstillfällen inom underleverantörskedjor.

Ärendet

Styrelsen i Business Region Göteborg rekommenderas ta positiv ställning till förslaget om ändrade havsplaner.

Beskrivning av ärendet

Förslag till ändrade havsplaner ska lämnas till regeringen senast den 31 december 2024. En första del i uppdraget (M2022/00276) samordnades av Energimyndigheten och handlade om att ta fram underlag för nya eller ändrade områden för energiutvinning till havs. Denna del av uppdraget levererades den 31 mars 2023. Flera myndigheter, däribland Havs och vattenmyndigheten, deltog i arbetet. Den efterföljande havsplaneringsprocessen innefattar två formella dialogskeden, samråd (hösten 2023) och granskning, (vår-sommar 2024) där alla aktörer som vill kan lämna synpunkter på förslag till ändrade havsplaner. Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för processen med att fram förslag till havsplaner.

Sammanfattande bedömning

Business Region Göteborg ställer sig positiva till de förslag som anges i underlaget och ser fram emot fortsatt dialog och framdrift.

Patrik Andersson

Vd, Business Region Göteborg AB